

# **REFERAT Landdistriktsudvalget 2022-2025 d. 02-02-2023**

**Mødedato** Torsdag d. 02. februar 2023 kl. 16:00

**Mødested** D.3.39

## Indholdsfortegnelse

Status på rekreativ sti langs Randers Fjord.....	3
Status på større initiativer under Landdistriktsudvalget.....	5
Lukket: Tinghøjvej 11, 8920 Randers NV - kondemnering .....	9
Invitation til Kirkeminister, minister for landdistrikter og minister for nordisk samarbejde Louise S	10
Orientering om plansager udenfor for Randers by til behandling i erhvervs- og planudvalget.....	11
Gensidig orientering.....	12

## Punkt 9: Status på rekreativ sti langs Randers Fjord

00.16.00-P20-23-21

### Resume

*Landdistriktsudvalget besluttede på møde d. 27.10.2022 at medfinansiere etableringen af en rekreativ sti langs Randers Fjord.*

*Forvaltningen giver en status på projektet.*

### Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at statusberetningen tages til efterretning.

### Beslutning

Taget til efterretning.

Nick Zimmermann deltog ikke i sagens behandling.

Peter Nellemann Laursen deltog i stedet for Anne Hjortshøj.

### Sagsfremstilling

En rekreativ sti langs Randers Fjord anbefales anlagt som en trampesti, som anlægges under ordningen SPOR. Det er en ordning som administreres af Landbrug & Fødevarer. Stien forventes etableret som trampesti i de områder, hvor det er muligt at opnå en frivillig aftale med lodsejeren. Da den rekreative sti forventes anlagt på private lodsejeres jord, forestår der et stort dialogarbejde med relevante lodsejere.

Til at varetage dialogen med lodsejerne og få anlagt stien, er der nu ansat en 3-årig projektleder, som vil være til stede under punktets fremlæggelse.

Projektets omdrejningspunkt er en rekreativ forbindelse langs Randers Fjord, på begge sider af fjorden i Randers Kommune, men opstår der muligheder for stier udenfor Naturpark Randers Fjords afgrænsning, vil der også blive set positivt på at løfte denne opgave om end spor langs Randers Fjord prioriteres.

Det er målet, at der efter endt projektperiode vil findes en samlet rekreativ forbindelse på nordsiden af Randers Fjord fra Randers By til Udbyhøj Nord, samt en tilsvarende sammenhængende rekreativ forbindelse på sydsiden af Randers Fjord fra Randers By til Floes/Uggelhuse. Denne vil understøttes af mindre lokale stisløjer.

### Kobling til andre projekter i Randers Kommune

En rekreativ forbindelse langs begge sider af Randers Fjord vil understøtte følgende indsatser i Randers Kommune;

- Flodbyen Randers. En stiforbindelse vil skabe en naturlig, rekreativ forlængelse af Flodbyen Randers.
- Naturpark Randers Fjord. Siden 2018 har området langs Randers Fjord været certificeret under Friluftsrådets mærkningsordning for Danske Naturparker. Her arbejdes der med indsatser indenfor områderne; Erhverv & Turisme, Natur, Friluftsliv, Formidling og Kultur .
- Gudenåsamrådet. Gudenåkommunerne arbejder målrettet på at etablere et samlet stiforløb langs hele Gudenåen. En trampesti langs Randers Fjord vil være en naturlig forlængelse heraf, og øger Randers Kommunes attraktion som et naturligt stop på turen fra Gudenåens udspring til udløbet i Udbyhøj.
- Tidsrejsen. Samarbejdsprojektet, 'Tidsrejsen', ønsker at tage oplevelser fra udstillingen i Randers Regnskov, formidlingen fra Randers Naturcenter og Museum Østjylland, ud i Randers Kommunes landskab. Her vil en rekreativ stiforbindelse langs Randers Fjord understøtte vigtige dele af dette projekt.
- Bevæg dig for Livet. Randers Kommune er visionskommune for 'Bevæg dig for Livet'. En rekreativ sti langs Randers Fjord vil bidrage til yderligere bevægelsesmuligheder for borgerne i kommunen, og bidrage til folkesundheden.
- Randers Kommune gennemfører i øjeblikket områdefornyelser i to af fjordbyerne, Albæk og Mellerup. I begge områdefornyelser forventes det, at der skal arbejdes med forbindelser og faciliteter, der kan

- understøtte oplevelsen langs den rekreative sti ved Randers fjord.
- Understøttelse af landdistriktsudvikling og kommuneplan 2021.

### **Kobling til turisme og bosætning**

I Randers Kommunes erhvervs- og turismepolitik er der beskrevet en række mål og handlinger, som en rekreativ forbindelse langs Randers Fjord vil hjælpe med at indfri;

- Fremme udviklingen af rekreativ infrastruktur for outdoor-turisme, særligt langs Gudenåen og Randers Fjord.
- Forløse Randers Kommunes potentiale som endags-destination med afsæt i tiltrækning af turister, der overnatter i omkringliggende sommerhusområder på Djursland og er på storbyferie i Aarhus.
- Randers Kommune fik i 2020 udarbejdet en potentialerapport af Exometric. Her blev det belyst, at naturen og adgangen hertil er vigtige ift. kommunens attraktionsværdi som bosætningskommune.
- Lokale i vores landdistrikter vil få mulighed for at bevæge sig rekreativ i deres lokalområder. Dette er et stort ønske i mange landsbyers lokale udviklingsplan

### **Drift af stien**

Fjordfolket - Naturpark Randers Fjords støtte-venneforening har vist interesse for at hjælpe med tilsyn og mindre vedligehold. Randers Kommune må dog påregne årlige udgifter til vedligehold. Det løbende vedligehold af trampestien, som Randers Kommune må påregne, finansieres af driftsmidlerne til Naturpark Randers Fjord.

### **Økonomi**

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

## Punkt 10: Status på større initiativer under Landdistriktsudvalget

04.21.00-G01-1-20

### Resume

Forvaltningen giver en kort status på større, igangværende initiativer på landdistriktsudvalgets område.

### Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning.

### Beslutning

Taget til efterretning.

Nick Zimmermann deltog ikke i sagens behandling.

Peter Nellemann Laursen deltog i stedet for Anne Hjortshøj.

### Sagsfremstilling

Landdistriktsudvalget har løbende igangsat en lang række initiativer.

Forvaltningen fremlægger en kort status på de største af disse initiativer.

#### Samarbejde med forsamlingshuse

Allerede i 2021 italesatte repræsentanter fra forsamlingshusene i forbindelse med dialogmødet, at de har udfordringer med at rekruttere og fastholde frivillige. Udfordringen er ikke blevet mindre for forsamlingshusene, og det viser sig, at det er en generel udfordring rundt omkring i alle former for frivillige foreninger. Dette blev senest bekræftet ved dialogmødet med foreningerne og landdistriktsudvalget i oktober 2022.

Derfor besluttede landdistriktsudvalget, at der kan afholdes et arrangement for kommunens foreninger om frivillighed. Det arrangement planlægges i samarbejde med Kultur og Fritid, og afvikles i Arena Randers d. 9. februar 2023.

Ud over rekruttering og fastholdelse af frivillige, gav forsamlingshusene ved dialogmødet i 2022, udtryk for at det mest presserende lige nu er økonomien. De oplever overordnet, at der mangler foreningsprodukter eller forståelse for frivillige foreningers kontekst, både i pengeinstitutter, ved bredbåndsudbydere og renovationsløsninger.

Landdistriktsudvalget har dels besluttet, at forårets uddeling fra landdistriktpuljen skal prioritere energiforbedringer i forsamlingshuse, og dels ønsket at invitere den nyudnævnte minister for landdistrikter til Randers for at drøfte problemstillingerne. Forvaltningen fortsætter arbejdet med disse indsatser i 2023.

Økonomi: Ingen økonomi afsat.

#### Lokale udviklingsplaner (LUP)

Ålum har afsluttet arbejdet med deres lokale udviklingsplan, og Asferg er færdig inden så længe. Begge byer udarbejder en LUP forud for igangsættelse af områdefornyelser. Det har vist sig at være en god motivation for lokalsamfundene, at nogle af projekterne i udviklingsplanen kan løftes over i en områdefornyelse, og dermed kan realiseres indenfor en overskuelig fremtid og med kommunale (og statslige) midler.

Assentoft er stadig i proces, med at få afsluttet deres lokale udviklingsplan.

Senest har Langkastrup afholdt første borgermøde om udarbejdelse af en LUP, og Uggelhuse har afholdt første borgermøde for at revidere den LUP, som blev udarbejdet tilbage i 2013.

I Langkastrup forventes de store temaer at blive trafikikkerhed, et udendørs mødested, og en sikker forbindelse til Assentoft for bløde trafikanter.

I Uggelhuse forventes det, at de store indsatser kan blive faciliteter ved fjorden, et lokalt solcelleanlæg og nye aktiviteter. Begge steder er der ønsker om rekreative forbindelser mellem de to byer.

Økonomi: Der afholdes udgifter til borgermøderne, af de midler udvalget har afsat til at udarbejde lokale udviklingsplaner i landsbyer og lokalsamfund.

#### Ressourcekortet

Indtil videre er lagene med foreninger, puljeprojekter og udvalgets besøg opdateret i december 2020. Nu er turen kommet til de data som opdateres fra andre registre.

Når dette arbejde er afsluttet, laves en oversigt over muligheder og prioriteringer. Der skal også findes en løsning på, hvordan kortet kan præsenteres på kommunens hjemmeside, på en måde så det er let at bruge. Der har været arbejdet på at lave profiler af lokalområderne på kommunens hjemmeside, hvor data fra kortet kan kobles på. I øjeblikket undersøges det, om det der kan indsættes en kort vejledning, samt et direkte link fra landdistriktets underside på landsbyer.randers.dk. Forvaltningen finder det generelt vanskeligt at prioritere de nødvendige ressourcer til opgaven.

Økonomi: Ingen økonomi afsat.

### **Udviklingsmuligheder i udvalgte landsbyer**

Der skulle efter planen have været indledt en proces med borgermøder for de landsbyer, som forvaltningen sendte spørgeskema ud til og efterfølgende udarbejdede rapporter for. Dette blev imidlertid aflyst pga. COVID-19.

Indsatsen blev derfor udskudt med ny opstart i november 2020, hvor der blev afholdt onlinemøde med repræsentanter fra Havndal og Kastbjerg.

Sidenhen har forvaltningen været i dialog med Råby ifm. landsbyens afslag på områdefornyelse, samt afholdt borgermøde med begrænset fremmøde. Der er dialog omkring mulighederne for igen at møde op til borgermøde.

Der har også været dialog med Torup, hvor uddrag fra undersøgelsen er blevet præsenteret ifm. bårtale til Skt. Hans Aften i 2021. I Torup overvejer man fortsat, om man herudover også ønsker et borgermøde.

Endelig er der afholdt borgermøder i Blenstrup og Borup, ligesom der er dialog med Ølst og omegn. Tjærby indtænkes i Landsbyklynge Kronjyllands indsats, mens Svinding er medtænkt i Ålums Lokale Udviklingsplan, hvilket efterlader Dalbynder som den eneste by, der endnu ikke er dialog med.

Økonomi: Ingen økonomi afsat.

### **Bæredygtige initiativer i landdistrikterne**

Grønne tiltag i landsbyer

Det er indskrevet i Ressource- og Affaldsplanen 2027, som Byrådet vedtog d. 5. december 2022, at Randers Kommune skal understøtte den grønne udvikling i landdistrikterne og landsbyerne, samt at man vil arbejde for at etablere 1-3 forsøgslandsbyer, hvor affaldsforebyggende tiltag kan testes sammen byens eksisterende fællesskaber.

Forvaltningen indleder derfor i 2023 dialog med Ålum vedrørende mulighederne for at igangsætte grønne initiativer i landsbyen, der kan være med til dels at sænke mængden af affald, men også med fællesskabsdannende initiativer for øje. Det forventes, at der yderligere indledes en proces med én eller to øvrige landsbyer.

### **Fælles solcelleanlæg i Uggelhuse**

Forvaltningen er blevet kontaktet af en gruppe borgere fra Uggelhuse, der ønsker at undersøge mulighederne for at etablere et solcelleanlæg i lokalområdet. Uggelhuse har, sammen med Randers Kommune, søgt og modtaget midler til en forundersøgelse og afholdelse af informationsmøder gennem puljen Den Bæredygtige Landsby under Region Midt, hvor der var særligt fokus på projekter, der kan identificere det rette videns- og beslutningsgrundlag for at implementere de rigtige energiløsninger lokalt.

Der er modtaget 100.000 kr., og herudover forventes det, at gruppen søger de resterende midler gennem landsbypuljen i løbet af foråret 2023.

Økonomi: Ingen økonomi afsat

### **Bredbåndsmidler**

Ved seneste kortlægning blev det anslået, at ca. 96-97 % af alle adresser i Randers Kommunes landdistrikt nu har modtaget tilbud om, eller har mulighed for, at få højhastighedsbredbånd.

Ifm. regeringens bredbåndspulje 2022 var der tre projekter samt 11 enkelte adresser, der søgte og fik tildelt midler, hvilket betyder, at 95 adresser nu kan se frem til at få fiberbredbånd fra Norlys.

Det er uvist, hvorvidt regeringen afsætter midler til en ny runde med bredbåndspuljen i 2023.

Norlys forventes fortsat, at indfri deres løfte om tilbud om højhastighedsbredbånd til alle i deres foryningsområde inden udgangen af 2023. Kriterierne herfor kendes fortsat ikke.

Energistyrelsen har i 2019 og 2021 gennemført frekvensauktioner, hvor teleoperatørerne forpligtiges til at levere dækning i udpegede områder. Det betyder, at der nu er rudsigt til bedre dækning i flere landsbyer og lokalområder.

Disse er: Udbyneder, Mellerup, Albæk, Støvring, Linde, Mejlby, Spentrup, Hvidsten, Gassum, Kousted, Tånum, Øster Velling, Væth, Jebjerg, Tebbestrup, Essenbæk, Hørning, Uggelhuse og Langkastrup. Flere steder er masterne rejst, mens de øvrige er i proces.

Herudover er der proces omkring eller allerede rejst mobilmaster i Udbyhøj, Kærby, Lem, Asferg, Ølst og Assentoft. Og så er der rejst men mast i Sødring, der leverer IoT og beredskabsdækning.

Forvaltningen gør løbende teleoperatørerne opmærksomme på muligheden for at levere mobil dækning fra masten.

Økonomi: Landdistriktsudvalget har afsat 250.000 kr. til medfinansiering af bredbåndspuljeprojekter, hvor der udbetales 1.000 kr. pr. adresse, der modtager midler. Der er pr. dags dato i alt 225 adresser, der har modtaget tilsagn om støtte fra puljen, og herudover har udvalget på udvalgsmøde d. 7. maj 2019 bevilliget 50.000 kr. til rentefinansiering af de afsatte midler, hvorved puljens budget forventes overskredet med 25.000 kr. Derfor vil forvaltningen senere fremlægge en sag, hvor der præsenteres forslag til, hvordan de resterende midler kan finansieres.

### **Recertificering af Naturpark Randers Fjord**

Naturpark Randers Fjord skal recertificeres af Friluftsrådet senest maj 2023. En forudsætningen for recertificering er, at naturparkplanen for Naturpark Randers Fjord revideres. Da en revideret naturparkplan for Naturpark Randers Fjord skal vedtages af byrådet i Randers Kommune og Kommunalbestyrelsen i Norddjurs Kommune, anbefaler forvaltningen arbejdet med at revidere naturparkplanen igangsat.

Økonomi: Der er ikke afsat midler til en proces ifm. revidering af naturparkplanen og recertificering af Naturpark Randers Fjord.

### **Kanonbåden - en mobil formidlingsplatform**

Kanonbåden er en mobilt besøgs- og formidlingsplatform for Naturpark Randers Fjord. Kanonbåden formidler viden og oplevelser indenfor temaerne;

- Natur
- Friluftsliv
- Kulturhistorie
- Formidling
- Erhverv og turisme

Formålet med kanonbåden er at få skabt det fysiske mødested, hvor man møder Naturpark Randers Fjord. Kanonbåden tager afsæt i de overvejelser og hensyn som projektet 'Partnerskab Udbyhøj' kortlagde. Det sker for at sikre lokal opbakning og opbakning fra de brugere, der kommer til at benytte og formidle kanonbåden. Kanonbåden er tænkt som det sted, hvor man møder alle de muligheder Naturpark Randers Fjord byder på. Kanonbåden får basehavn i Udbyhøj, men kan flyttes til f.eks. Randers Havn ifm. eksempelvis festugen. Kanonbåden er færdigbygget, og forventes indviet i foråret.

Økonomi: Kanonbåden er fuldfinansieret med midler fra Randers Kommune (Kultur og Fritid samt Landdistriktpuljen og udviklingspuljen), Friluftsrådet, Nordea-fonden, Elrofonden og LAG Randers-Favrskov.

### **Rekreativ sti langs Randers Fjord**

I oktober besluttede landdistriktsudvalget at medfinansiere ansættelsen af en stikoordinator, som skal arbejde mod at etablere en rekreativ sti langs Randers Fjord. Stikoordinatoren er netop tiltrådt pr. 1.2. i en 3-årig projektstilling.

Den rekreative sti langs Randers Fjord anbefales i givet fald anlagt som en trampesti. Stien kan anlægges under ordningen SPOR, som administreres af Landbrug & Fødevarer. Der er i forvejen etableret en række mindre trampestier i Naturpark Randers Fjord og andre steder i Randers Kommune under ordningen. Der er tale om en frivillig ordning med de respektive lodsejere. Forvaltningen anbefaler, at der udelukkende etableres trampesti i de områder, hvor det er muligt at opnå en frivillig aftale med lodsejeren. Da den rekreative sti forventes anlagt på private lodsejeres jord, forestår der et stort dialogarbejde med relevante lodsejere.

En rekreativ sti langs Randers Fjord har store synergier med andre projekter og indsatser i Randers Kommune, og potentiale til at styrke turismen i naturparken i særdeleshed og kommunen i det hele taget.

Økonomi: landdistriktsudvalget har bevilliget 250.000 til projekter, hvis samlede budget er på 2.160.000 kr

**Flere gæstebådpladser i Naturpark Randers Fjord.**

Udvalget anmodede den 12. januar 2023 forvaltningen om at undersøge muligheder for etablering af bådpladser forbeholdt gæstesejlere langs hele Naturpark Randers Fjord. Forvaltningen arbejder på at fremlægge en sag til marts.

**Særlig støtte til energiforbedringer i forsamlingshuse**

Særordningen for 1. runde af landsbypuljen med fokus på energiforbedringer er udsendt og annonceret med ansøgningsfrist 1. marts. Ansøgningerne forventes forlagt udvalget den 30. marts 2023.

**Økonomi**

Beskrevet under de enkelte punkter i sagsfremstillingen.

# **Punkt 11: Lukket: Tingshøjvej 11, 8920 Randers NV - kondemnering**

01.11.34-K08-33-22

## **Punkt 12: Invitation til Kirkeminister, minister for landdistrikter og minister for nordisk samarbejde Louise Schack Elholm**

00.05.00-P35-1-23

### **Resume**

*Landdistriktsudvalget udtrykte på sit møde d. 12. januar 2023 ønske om at invitere den nye Kirkeminister, minister for landdistrikter og minister for nordisk samarbejde på besøg i Randers Kommune.*

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget,

1. at formandskabet for landdistriktsudvalget i samarbejde med borgmesteren inviterer kirkeminister, minister for landdistrikter og minister for nordisk samarbejde til en landdistriktskonference i Randers Kommune.

### **Beslutning**

Godkendt.

Nick Zimmermann deltog ikke i sagens behandling.

Peter Nellemann Laursen deltog i stedet for Anne Hjortshøj.

### **Sagsfremstilling**

Udvalget udtrykte på sit møde i januar 2023 ønske om, at forvaltningen udarbejdede et forslag til invitation til den nyudnævnte Kirkeminister, minister for landdistrikter og minister for nordisk samarbejde.

Udvalget ønsker at invitere ministeren til Randers Kommune for at deltage i Landdistriktskonferencen, som kan planlægges, så den passer i ministerens kalender.

I Randers Kommune sker henvendelse til en minister i tæt samarbejde med borgmesteren.

Forvaltningen anbefaler derfor, at invitationen sendes i samarbejde mellem borgmesteren og formandskabet for landdistriktsudvalget.

### **Økonomi**

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

# Punkt 13: Orientering om plansager udenfor for Randers by til behandling i erhvervs- og planudvalget

01.02.00-A26-1-23

## Resume

Byrådet besluttede på møde den 5. december 2022, at landdistriktsudvalget skal orienteres om igangsætningssager og planforslag, som forventes sendt i høring af erhvervs- og planudvalget.

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget,

1. at orientering om igangsætningssager tages til efterretning
2. at det besluttes, om der skal afgives høringssvar til de aktuelle planforslag

## Beslutning

1. Taget til efterretning.

2. Ingen høringssvar relevante.

Nick Zimmermann deltog ikke i sagens behandling.

Peter Nellemann Laursen deltog i stedet for Anne Hjortshøj.

## Sagsfremstilling

Byrådet besluttede på møde den 5. december 2022, at landdistriktsudvalget skal orienteres om igangsætningssager og planforslag (kommuneplantillæg og lokalplansager) der vedrører områder uden for Randers og som forventes igangsat eller sendt i høring af erhvervs- og planudvalget.

Det er erhvervs- og planudvalget, som har kompetencen til at træffe beslutning om plansager. Endelig vedtagelse af lokalplaner uden kommuneplantillæg, hvor der ikke er kommet høringssvar, er delegeret til forvaltningen. Såfremt landdistriktsudvalget har bemærkninger i høringsfasen, bortfalder forvaltningens beslutningskompetence til at vedtage planen endeligt, og sagen forelægges politisk med deraf følgende forlænget sagsbehandlingstid.

## Igangsætningssager

Erhvervs- og planudvalget behandler på møde den 2. februar 2023 følgende sag, hvor forvaltningen indstiller til igangsætning af planlægning:

- Igangsætning af lokalplan og kommuneplantillæg for et boligområde i Haslund Øst

Sagen kan ses på dagsordenen til erhvervs- og planudvalgets møde.

## Planforslag i høring

Der er ingen planforslag, der indstilles til høring, på erhvervs- og planudvalgets møde den 2. februar 2023.

## Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

## **Punkt 14: Gensidig orientering**

00.22.04-P35-1-22

### **Beslutning**

Drøftet